

**Gençlerde Kemik
Mineral Yoğunluğu
Düşüklüğünün
Analizi:
HIV Pozitif ve Negatif
Bireylerin
Karşılaştırılması**

**Merve Çağlar Özer,
Mehtap Aydın**
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Ümraniye Eğitim ve Araştırma
Hastanesi Enfeksiyon
Hastalıkları ve Klinik
Mikrobiyoloji ABD

Giriş

- ▶ HIV enfeksiyonunun, kemik mikro-mimarisi üzerindeki olumsuz etkileri

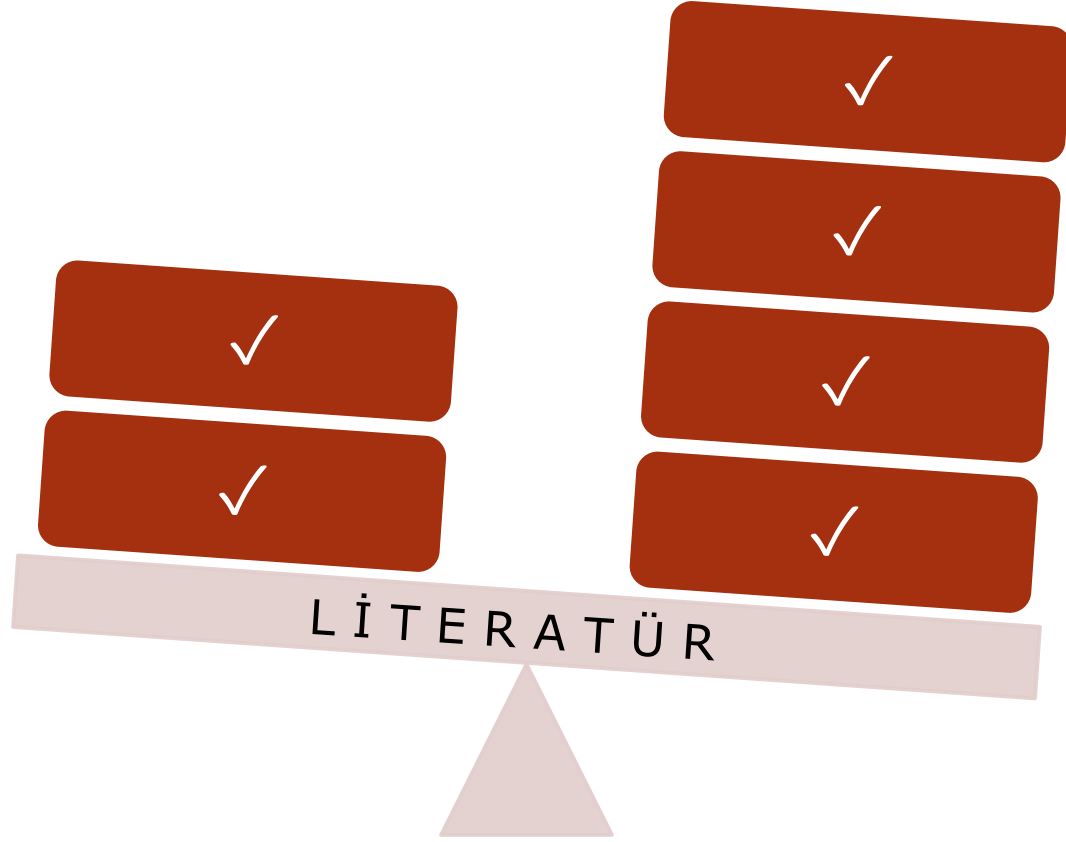

- ▶ Kemik mineral yoğunluğunda (KMY) azalma ve kemiklerde kırık riski

Genç Hasta
Verileri

Yaşlı Hasta
Verileri

Amaç

50 yaş altı HIV pozitif ve negatif bireylerin kemik mineral yoğunluğunu (KMY) DEXA ölçümleri ile değerlendirmek

HIV pozitif bireyler ile kontrol grubu arasında KMY'yi karşılaştırmak

Antiretroviral tedavinin (ART) KMY üzerindeki etkisini incelemek

Yöntem

- ▶ Polikliniğimizden HIV tanısı ile takip edilen, 18-50 yaş arası 72 HIV-pozitif, 44 HIV-negatif hasta çalışmaya dahil edildi.
- ▶ Hastaların verileri dosya kayıtlarından elde edildi.
- ▶ Hipertiroidi, hiperparatiroidi ve hipogonadizm hastaları, glukokortikoid kullananlar, <18 yaş ve >50 yaş olanlar, post menapozal kadınlar, HIV enfeksiyonu tanısından önce osteopeni/osteoporozu olanlar çalışmaya dahil edilmedi.
- ▶ Veriler SPSS ile istatistiksel analiz edildi. $p < 0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular

Özellik	Total (n=116)	HIV-negatif (n=44)	HIV-pozitif (n=72)
	n (%) ya da Median (Min-Max)		
Yaş (yıl)	37 (18-51)	37 (18-50)	37 (20-49)
Cinsiyet			
Erkek	100 (86,2)	33 (75,0)	67 (93,1)
Kadın	16 (13,8)	11 (25,0)	5 (6,9)
Boy (cm)	174 (145-198)	172 (145-182)	175 (153-198)
Kilo (kg)	78 (45-106)	79 (49-106)	76,5 (45-104)
VKİ (kg/cm²)	25,50 (17,26-38,05)	27,42 (18,22-38,05)	24,62 (17,26-34,35)
Sigara			
Kullanmıyor/Bırakmış	70 (60,3)	37 (84,1)	33 (45,9)
Kullanıyor	46 (39,7)	7 (15,9)	39 (54,2)
Alkol			
Kullanmıyor	66 (57,0)	43 (97,7)	53 (73,6)

Bulgular

kmiş	75 (33,3)	37 (31,2)	38 (13,5)
Kullanıyor	46 (39,7)	7 (15,9)	39 (54,2)
Alkol			
Kullanmıyor	96 (82,8)	43 (97,7)	53 (73,6)
Kullanıyor	20 (17,2)	1 (2,3)	19 (26,4)
Keyif verici madde			
Kullanmıyor	113 (97,4)	44 (100,0)	69 (95,8)
Kullanıyor	3 (2,6)	0 (0)	3 (4,2)
En yüksek HIV RNA (IU)	142280 (880-124.903.104)	-	142280 (880-124.903.104)
En düşük CD4	369 (6-1989)	-	369 (6-1989)
Vitamin D (ng/mL)	19,6 (5,3-48,5)	17,6 (12-24,5)	19,8 (5,3-48,5)
HBV	14 (12)	9 (20,5)	5 (6,9)
HCV	0	0	0(0)
VDRI	15 (12,9)	0	15(20,8)

Bulgular

DEXA (M)	HIV		p
	Negatif	Pozitif	
Lomber Vertebra T skoru	-0,70	-1,05	0,025*
Lomber Vertebra Z skoru	-0,30	-0,95	0,005*
Femur Boynu T skoru	-0,50	-0,50	0,864
Femur Boynu Z skoru	-0,10	-0,05	0,952
Femur Total T skoru	-0,25	-0,20	0,949
Femur Total Z skoru	0,05	-0,10	0,606

Bulgular

DEXA (M)	TDF		p
	Almıyor	Alıyor	
Lomber Vertebra T skoru	-0,60	-1,00	0,745
Lomber Vertebra Z skoru	-0,60	-0,80	0,826
Femur Boynu T skoru	-0,50	-0,90	0,195
Femur Boynu Z skoru	-0,20	-0,50	0,327
Femur Total T skoru	-0,20	-0,40	0,216
Femur Total Z skoru	-0,10	-0,20	0,268

Bulgular

DEXA (M)	ART Süresi		p
	0-3 ay	>3 yıl	
Lomber Vertebra T skoru	-1,45	-1,25	0,494
Lomber Vertebra Z skoru	-1,20	-1,00	0,423
Femur Boynu T skoru	-0,25	-0,75	0,77
Femur Boynu Z skoru	0,30	-0,50	0,040*
Femur Total T skoru	-0,15	-0,20	0,185
Femur Total Z skoru	0,05	-0,10	0,161

Bulgular

DEXA (M)	HIV Tanı Süresi		p
	0-3 ay	>3 yıl	
Lomber Vertebra T skoru	-0,40	-1,25	0,218
Lomber Vertebra Z skoru	-0,20	-1,00	0,169
Femur Boynu T skoru	-0,20	-0,75	0,045*
Femur Boynu Z skoru	0,40	-0,50	0,025*
Femur Total T skoru	-0,10	-0,25	0,141
Femur Total Z skoru	0,20	-0,20	0,124

Bulgular

DEXA (M)	Vücut Kitle İndeksi		p
	Düşük	Normal	
Lomber Vertebra T skoru	-1,50	-0,75	0,007*
Lomber Vertebra Z skoru	-1,45	-0,5	0,004*
Femur Boynu T skoru	-1,50	-0,5	0,089
Femur Boynu Z skoru	-1,30	-0,1	0,027*
Femur Total T skoru	-1,30	-0,2	0,013*
Femur Total Z skoru	-1,15	-0,05	0,005*

Bulgular

DEXA (M)	Sigara Kullanımı		p
	Kullanmıyor / Bırakmış	Kullanıyor	
Lomber Vertebra T skoru	-0,65	-1,15	0,073
Lomber Vertebra Z skoru	-0,45	-1,00	0,040*
Femur Boynu T skoru	-0,40	-0,65	0,204
Femur Boynu Z skoru	0,10	-0,15	0,149
Femur Total T skoru	-0,20	-0,35	0,101
Femur Total Z skoru	0,05	-0,15	0,079

Bulgular

En
yüksek
HIV RNA

- DEXA sonuçları

En
düşük
CD4

- DEXA sonuçları

İstatistiksel açıdan
anlamalı bir ilişki
bulunmamıştır
($p > 0,05$)

Bulgular

	DEXA yorumu	HIV pozitif n (%)	HIV negatif n (%)	Toplam n (%)
T skoruna göre	<-2.5 SD (Osteoporoz)	6 (%8,3)	0	6 (%5,2)
	-1 ile -2.5 SD (Osteopeni)	33 (%45,8)	20 (%45,5)	53 (%45,7)
	>-1 SD (Normal KMY)	33 (%45,8)	24 (%54,5)	57 (%49,1)
Z skoruna göre	<-2 SD (Yaşa göre beklenenden düşük kemik kütlesi)	12 (%16,7)	3 (%6,8)	15 (%12,9)
	>-2 SD (Normal KMY)	60 (%83,3)	41 (%93,2)	101 (%87,1)

Sonuç

HIV ile enfekte hasta grubunun HIV negatif gruba göre kemik mineral yoğunluğu daha düşüktür.

HIV enfekte genç hastalarda KMY düşüklüğü oranı literatürle desteklendiğinde, çalışmamızla benzer olarak %20 civarındadır.

HIV enfeksiyonu tanı süresi, ART kullanım süresi ve geleneksel risk faktörleri KMY'nu etkilemektedir.

Bu popülasyon için rutin DEXA taramasının maliyet etkinliğinin daha büyük hasta grupları ve prospektif çalışma tasarımlarıyla araştırılması gerekmektedir.

Teşekkürler